

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

РОЗВИТОК БІОСТАТИСТИЧНИХ НАВИЧОК У МАГІСТРІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ

Іншакова Г.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

Актуальність. Екологічні виклики, такі як зміна клімату і забруднення навколишнього середовища та втрата біорізноманіття суттєво впливають на здоров'я людей. Для ефективного вирішення цих проблем необхідна доказова практика, де біостатистика є ключовим інструментом для аналізу даних, оцінки ризиків та розробки стратегій. Магістри громадського здоров'я повинні мати ці навички для проведення досліджень і прийняття обґрунтованих рішень. Інтеграція екологічних і медичних знань через біостатистику підвищує кваліфікацію фахівців та якість досліджень, що є необхідним для забезпечення здоров'я населення в умовах екологічних викликів.

Матеріали та методи дослідження. Для дослідження було використано аналіз навчальних програм і планів підготовки магістрів громадського здоров'я за спеціальністю «Громадське здоров'я», зокрема дисципліни «Біостатистика». Узагальнення результатів здійснювалося за допомогою аналітичного методу.

Результати досліджень. У програмах підготовки магістрів громадського здоров'я за спеціальністю «Громадське здоров'я» обов'язковим є вивчення дисципліни «Біостатистика», що включає теоретичні та практичні компоненти.

Практичні заняття з біостатистики спрямовані на формування у студентів навичок застосування статистичних методів у дослідженнях. Заняття починаються з теми планування та організації статистичних досліджень, включаючи розробку програм і методи збирання даних. Студенти опановують обробку даних, параметричні та непараметричні методи, кореляційний і регресійний аналізи, методи прогнозування, а також аналіз статистичних помилок і оцінку ризиків. Заключним етапом є узагальнення результатів досліджень і представлення наукових робіт.

Теоретичні лекції доповнюють практичні заняття, розширюючи знання студентів з біостатистики, епідеміології та доказової медицини. Лекційний курс охоплює методи організації досліджень, оцінку вірогідності результатів, класифікацію епідеміологічних досліджень і експериментальні методи, зокрема рандомізовані клінічні дослідження. Студенти знайомляться з сучасними методами статистичного аналізу, програмним забезпеченням для обробки даних і методами узагальнення результатів, такими як систематичні огляди та мета-аналізи.

Особлива увага приділяється ролі медичної статистики в оцінці здоров'я населення та діяльності системи охорони здоров'я, а також використанню знань біостатистики у практиці фахівців. Курс включає питання електронного документообігу, обліково-звітної документації та представлення наукових робіт.

Здобуті магістрами громадського здоров'я теоретичні та практичні знання з біостатистики формують фундамент їхніх професійних компетентностей, необхідних для ефективного реагування на екологічні виклики. Володіння статистичними методами дозволяє студентам не лише глибше аналізувати взаємозв'язки між станом довкілля та здоров'ям населення, але й набути практичних навичок для оцінки ризиків, розробки стратегій та проведення досліджень у цій сфері. Завдяки систематичному навчанню майбутні фахівці можуть успішно застосовувати біостатистичні інструменти для вирішення нагальних екологічних проблем, сприяючи розробці науково обґрунтованих підходів до покращення громадського здоров'я в умовах змін навколишнього середовища.

Висновки. Отже, комплексна підготовка магістрів громадського здоров'я в рамках дисципліни «Біостатистика» забезпечує не лише необхідні знання та навички для оцінки стану здоров'я населення, але й формує ключові компетентності для ефективного вирішення екологічних проблем. Інтеграція теоретичних знань з практичними навичками дозволяє майбутнім фахівцям використовувати статистичні методи для аналізу впливу екологічних факторів на здоров'я, оцінки ризиків та розробки науково обґрунтованих підходів для

поліпшення стану громадського здоров'я в умовах екологічних змін. Це робить їх готовими до успішного застосування біостатистичних інструментів у вирішенні актуальних екологічних викликів.

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ ЗІ СКАЗУ В ДРУЖКІВСЬКІЙ ОТГ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ 2022-2024

Іщенко Г.С.

Дружківська Філія ДУ «Донецький обласний ЦКПХ МОЗ України»

Однією із найдавніших хвороб теплокровних тварин і людини та надзвичайно небезпечним захворюванням є сказ. Це тяжке ураження центральної нервової системи яке завжди закінчується смертю.

ВООЗ ставить сказ в п'ятірку антропозоонозних захворювань, що завдають найбільших соціальних та економічних збитків. На сьогодні, сказ реєструється у 113 країнах світу та через нього щорічно гине більше 1 млн. тварин і помирає понад 50 тис. людей.

В основному вірус сказу проникає в організм людини через пошкодження шкіри внаслідок укусів, подряпин, але може потрапити й через ослинення (слина з вірусом потрапляє на непошкоджену укусом шкіру).

Проблема сказу актуальна в Україні вже довгий час. Це пояснюється наявністю 22 видів диких м'ясоїдних тварин, які є потенційним джерелом збудника сказу в природі. Потенційними джерелами інфекції є червона лисиця, енотовидні собаки, хижак родини куниць та вовки, а також безпритульні свійські тварини. На брифінгу в травні 2024 року заступник Міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар України Ігор Кузін повідомляв, що в Україні почали реєструватися смертельні випадки в людей від сказу.

На території Донецької області з 2022 року проводяться активні бойові дії. Багато людей виїжджають в більш безпечні райони, але не всі в змозі забрати своїх чотирилапих улюбленців, залишаючи їх на цій території. Це